

חסד ה' בהקמת המדינה

לאחר שהקב"ה התחיל לקבץ הגליות לארץ ישראל (והיום כבר יש יותר יהודים בא"י במדינה אחת, מכל מדינה אחרת, וכמעט רוב העם שם כידוע) ועשה כן ברשיון מלכי אומות העולם כאשר אמרו רבותינו שיעשה כן, ענין הקמת מדינה הוא המשך מוכרחת ולא רק ענין אפשרי, כאשר אמרו חז"ל "שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו" (אבות ג' ב').

אבל באמת הוא יותר מזה שאין זה רק מוכרח מסברא, אלא שעל זה גופא כווננו בעיקר רבותינו הנ"ל אשר אמרו שאומות העולם יסכימו "למסור ארץ ישראל" לבני ישראל, שהכוונה במסירת ארץ ישראל שאנו יהא שולט עליו, ולא רק שנוכל לשוב.

אך כאשר עמדו בראשו שונאי הדת, נהפוך שמחתינו לאנחה כאשר אמר החכם מכל אדם "במשול רשע נאנח העם", וכאשר התבטא החזון איש פעם "קטני דעה שמחה וששון אצלם על הורדוס שעלה למלוך (מעשה איש ח"א דף רלב) וידוע עד כמה צרות עשה הורדוס המלך להחרדים לדבר ה' מכלל ישראל, שהרג כל הצדיקים, כן בענינו א"א לשמוח מחתת הרשעים העומדים בראש.

וכן כששאל הגר"ב מנדלסון זצ"ל את החזו"א "מה פשר התופעה הנקראת מדינה" השיב החזו"א "כדרך שאין קורין שם לתינוק קודם לברית מילה המכונה יודישן' כך לא נקרא שם לחזיון החדש בארץ ישראל בטרם עשינו אותו יודישן". וכבר אמר החזו"א שזה עתידה לבא כאשר איתא בספר "במחיצתם של גדולי התורה" (ח"א דף 25) וז"ל "כאשר פעם שאלתי אותו ביאוש "הרי החילונים הם רוב מוחלט בכל מקום, ואנו איננו אלא מיעוט בלתי מורגש, מה עתידה של היהדות החרדית כן בארץ" מרן הסביר לי בפשיטות כי אין מקום לדאגה "המערכה בין החרדים והחילונים לא תוכרע בממשלה ובכנסת, כי אם במשפחות שלנו. הם גוזרים כרת על עצמם בכך שאינם מעוננים בילדים, אם רק נצליח לחנך את ילדינו בדרכנו, הניצחון אתנו", והיינו שהחזו"א האמין שבסופו של דבר יהיה נעשה "יודישן". והיינו שזהו מפלאות דעים להנהיג כלל ישראל באופן זה להביאנו ארצינו הקדושה תחת שליטת הערב רב, אשר בסופו של דבר יתהפוך לקדושה.

וכן החפץ חיים שהבאתי מדבריו הנ"ל על האפשרויות של כלל ישראל לאחוז בא"י ע"י הסכמת האומות, ג"כ אמר כדברי החזו"א הנ"ל כאשר העיד מרן רבי איסר זלמן מלצר "היה זה לפני מלחמת העולם השנייה. ישב פעם מרן ה'חפץ חיים' ולידו תלמידו הגדול רבי אלחנן וסרמן. נאנח ה'חפץ חיים' ואמר "אני רואה עננים שחורים אשר מתקדרים על שמי אירופה, סכנה נוראה מרחפת על כלל ישראל". נחרד רבי אלחנן וסרמן ושאל, "ומה יהיה?". השיב לו ה'חפץ חיים' ואמר "ובהר ציון תהיה פליטה והיה קודש". הוסיף רבי אלחנן ושאל "הרי שם בארץ ישראל מתגברים החילוניים, מורדי אור התורה." ענה לו ה'חפץ חיים' ואמר "והיה קודש' הנביא משתמש כאן בוא"ו ההיפוך על-מנת להשמיענו שבסופו של דבר תהיה בארץ ישראל מהפכה רוחנית לקדושה ולטהרה, ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש".

וכן איתא בספר על הגאון רבי שרגא פייל מנדלוביץ "כן סבור היה, שעלינו לדון את המדינה באשר הוא שם כמו שאמר הקב"ה למלאכים בנוגע לישמעאל. מדינה זו, הסביר, היא כדוגמת תינוק שנולד זה עתה, ואמנם יש מי שמגיח מבטן אמו בלידה רגילה כשהראש יוצא תחילה, ויש מי שבא לעולם בלידה הפוכה כשהרגליים יוצאות תחילה זוהי בהחלט לידה קשה והרת סכנות, זוהי לידה שלא בדרך טבעית, אך גם בלידה כזאת עשוי הילוד לצמוח ולגדול ברחמי שמים אדם בר קיימא. לאמור גורלו של ילוד כזה לא נחרץ מראש למות ועתידו

מותנה באופן התפתחותו. נכון המשיך שהמדינה לא יצאה עם הראש תחילה דהיינו שגדולים והכשרים שבישראל מתווים את דרכה, המצב הוא הפוך, הרגליים יצאו ראשונה אבל גם בלידה כזאת הדבר אפשרי שישתלשל ממנה יצור טוב ויפה. ומי יודע אפשר לכך נתכוונו חז"ל באמנם (ילקוט שמעוני עמוס תקמ"ט) אם ראית דור מחרף ומגדף צפה לרגלו של משיח".

וכן סבר הרבי מסוכטשוב האדמו"ר רבי דוד בורנשטיין בעל חסדי דוד בן השם משמואל כאשר הביע את דעתו בעד מדינה יהודית באלול תרצ"ז, וכה דבריו נאמר בגמרא שאינו רשאי להעביר נחלה מברא בישא לברא סבא מבן רע לבן טוב משום דלא ידענו מאי זרעא נפיק מיניה כתובות נס וכן במצבה של ארץ ישראל אין אנו יכולים לדון לפי המצב כעת שיוכל להיות דור העתיד טובים וישרים ובהדי כבשי דרחמנא למה לך העיקר להשתדל אשר מדינת היהודים תתנהג על פי התורה (מלכות בית דוד דף 283).

וכן הגאון רבי יחזקאל לוויןשטיין זצ"ל מזה עצמו שהוקם מדינת ישראל באופן פלאי, קבל תקוה על העתיד שיהיה טוב לישראל, וז"ל "ואת אשר שמעתי בבואי לפה, מהחסדים הגדולים אשר עשה ה' עם עמו ועם ארצנו הקדושה, כי לא היה שום מקום בטבע, שיהיה נשאר המקום בידינו רחמ"ל. רק רחמי שמים נתן לנו שארית ופליטה, וזה נותן לנו תקוה ובטחון על העתיד" (שם אור יחזקאל, מכתבים, מכתב נה).

והדבר מוכרח היות שזהו חלק מהתהליך של חזרת כלל ישראל לארץ ישראל כאשר ניבא הנביאים והורינו חכמינו ז"ל, כאשר נתבאר בס"ד. וממילא עם כל החבלי לידה שעלה הורדוס וחביריו בתחילה למלוכה, אין לנו להתעלם ממה שכן טוב לנו מאת ה' בענין זה, כאשר הורינו רבותינו זצ"ל.

אמרי אמת

אודות ענין הקמת המדינה אמר האמרי אמת בשעתו שהוא בגדר קמעא קמעא, וז"ל האדמו"ר הבית ישראל במכתב בשעת הקמת המדינה אודות דעת אביו הגדול "ב"ה יום ב' תצוה ירושלים ת"ו, שלום וכ"מ לכבוד בן ידידי היקר מו"ה שמחה שיחי' מחמת שיבוש הדרכים ומהמצב השורר כעת בכאן יכול להיות שנאבדים מכתבים על הדרך ע"כ אני כותב עוד... אודות שאלתך בענין השמועות מכ"ק אא"ש אין לי ידיעה מה מפרסמים משמו האמת הוא שעוד לפני חצי שנה אמר את מאמר חכז"ל המובא בירושלמי ברכות (וגם ביומא פרק אמר להם הממונה) כך הוא גאולתן של ישראל קמעה קמעה פי' מעט מעט כמו (אילת) השחר שזורח מעט מעט... (היכל הבעש"ט י"ד דף פט, וכן הוא בבית אבי ח"ה סי' ס"ט).

האדמו"ר מבעלז זצ"ל

"אור ליום ג' פרשת שמיני שנת תש"ט לפ"ק שאלתי את כ"ק אחי שליט"א ז"ל (מרן מהר"א זי"ע) בשם כ"ק רבי יעקב יוסף שליט"א (אדמו"ר מסקווירא זצ"ל חתן הרה"ק רבי פנחס מאוסטילא הי"ד זצ"ל"ה) מהו אומר לתקומת מדינת ישראל ועל המתרחש בארץ ישראל. ואמר לי כ"ק אחי (שליט"א) ז"ל להשיב לו בזה הלשון "פאר דער האנד איז עם פאר יודען א שטיק ישועה ווי דען וואלטען יודען זיך געהאט ווי אהין צו טוען העיקר שיהיה שלום ומנוחה ושיעזור השי"ת משיח זאל קומען" עד כאן לשונו הקדוש אות באות".

(חתנא דבי נשיאה של האדמו"ר הרה"ק המהרי"צ מליובאוויטש זצ"ל הגה"ח רבי שמערייל גור אריה הגיע לביקור בארה"ק בעת ביקורו) "השיחה עם רבי שמערייל זצ"ל נמשכה כשעה וחצי הוא שאל את מרן זצ"ל בשם

חותנו מה דעתו של מרן בנוגע למדינה מרן זצ"ל ענה לו שמאות אלפים של יהודים ניצולי שואה שוכנים במחנות בארצות אירופה ואין להם לאן ללכת ופה במדינה מקבלים אותם ברצון ודואגים להתבסוסם, מרן זצ"ל אמר לו את הווארט הידוע ממרן המב"ק מהר"ש זצ"ל מה שכל העולם אומרים לפני קידוש ואנחנו אומרים זאת לפני מנחה בעש"ק בזמר "וברוכים הם שתרחמנו עוד בגלותנו לגאלנו", די היה אם נאמר שתרחמנו לגאלנו, אלא הענין הוא לעתיד לבוא יהיה אי"ה הכל בתכלית השלמות, אבל אנחנו מבקשים מהשי"ת שישפיע לנו כעת לעת הגלות מהגאולה שעתידה להיות במהרה בימינו, וזה הענין שתרחמנו עוד בגלותנו שגם בזמן הגלות יושפע לנו ניסים וישועות בכדי שנוכל להתקיים גם בעת הגלות".

על הפעם הראשונה שבא הבבא סאלי זצ"ל לבקר את האדמו"ר מבעלז מסופר בזה"ל "הוסף אדמו"ר (הבבא סאלי) ושאל אם כבוד הרבי (מבעלז) מסכים כי המדינה היא אתחלתא דגאולה כפי שאומרים חוגים מסויימים. לא ענה הרבי ישירות כי אם הפטיר בקצרה טוב שיש מדינה שהיא מקום מפלט ליהודים פליטי השואה בתוך הדיון הוסיף האדמו"ר להקשות ולחץ בנקודה הרגישה שהכאיבה לו מאוד איך כבוד הרבי מפרש את המצב הרוחני הירוד ורוח החופשיות ושנאת הדת הוא אף אמר לרבי כי מרוב צערו הגדול מהמצב הירוד הוא שוקל בדעתו לחזור לחוץ לארץ ולעבוד שם את ה' בקדושה ובטהרה כפי שהיה בחו"ל עד כה.

הרבי מבלז לא הסכים שרבינו יעזוב את ארץ הקודש ואמר בנחישות למרות כל הבעיות הרוחניות הקשות כך צריך להיות לעת הגאולה וכי הדבר הכרחי לקבל את המדינה בתערובת טוב ורע ודהיינו דתיים וחפשיים" (הסאבא קדישא בבא סאלי דף קכא).

הגה"ק רבי מרדכי מבולגרייא זצ"ל

וזאת אשר דרש הגה"ק רבי מרדכי מבולגרייא זצ"ל אצל בר מצוה ג' שבט תש"ט בעת הקמת המדינה "ויש להרחיב רעיון זה גם בענייני דיומא, ענין היישוב בארץ ישראל. כפי הנראה רוצה השי"ת לנסות את בני ישראל קודם הגאולה, על ידי שנתן לנו גאולה בצורה כזאת של "דמיון בלתי אמיתית" כדי לראות אם ידעו בני ישראל להתחזק ולשמור ולהשתמש עם החירות ובמעין הגאולה, למטרת התחזקות בתורה ובמצוות, ואז יתן לנו את הגאולה השלימה (עי"ש שממשיך במשל ארוך). והנה כן הדבר לפענ"ד אודות השאלה לנוכח המתרחש כעת לנגד עינינו בארץ ישראל, ורבים נבוכים האם יש כאן גאולה אם לאו, ובאמת אין זו שאלה כלל, שהלא זה תלוי אך ורק בנו, אם נדע לנצל את המצב הזה שזכינו להשתחרר משבעוד מלכיות כדי לבנות את ארץ ישראל ע"פ התורה והמצוות, ולמלאות את ארץ ישראל בתוכן של תורה ומצוות, ולהשליט את התורה בחיי הציבור ובחיי הפרט, אז ממילא המרגליות הזאת שאולי היא רק דמיונית, ממילא תהפוך להיות אמיתית, שהרי זוהי הגאולה האמיתית, כמו שמבאר הרמב"ם בהלכות מלכים (פי"ב ה"ד) "לא נתאוו החכמים והנביאים לימות המשיח, לא כדי שישלטו על כל העולם ולא כדי שירדו בעכו"ם ולא כדי שינשאו אותם העמים ולא כדי לאכול ולשתות ולשמח אלא כדי שיהיו פנויין בתורה וחכמתה, ולא יהיה להם נוגש ומבטל כדי שיזכו לחיי העוה"ב", והיינו שאנו מצפים לגאולה השלימה אך ורק בכדי שנוכל לשבת על התורה ולעבוד את השי"ת בלי עול ומניעות מצד אומות העולם, ונמצא שאם יעלה בידינו להתנהג בא"י באופן זה, ממילא תהיה זאת גאולה, ותהיה המרגליות לאמיתית, ואז יחסר לנו רק ביאת מלך המשיח שיתגלה בב"א" (הובא בספר פרושת גדולת מרדכי דף תעח).

הגאון רבי שרגא פייל מנדלוביץ זצ"ל והגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל

בספר שלוחא דרחמנא (דף 498) על הגאון רבי שרגא פייל מנדלוביץ זצ"ל איתא בזה"ל "והנה נתקבלו תפילותיו בשמים העולם של הגויים הכיר סוף סוף בזכות עם ישראל לשוב אל ארצו ולפתוח את שעריה בפני כל היהודים שרידי החרב שגורשו ונרדפו עד כה מארץ לרעותה. כאיש ההלכה הגיב רש"פ על המאורע בשעת רעוא דרעוין בשבח ובהודיה לאלקים הטוב והמיטיב הוא השולל כל ימיו את הציונות נתמלא עכשיו גילה ברעדה וזאת מבלי שיחול שינוי כחוט השערה בהשקפת עולמו.

בודאי היו נהירים לרש"פ היטב כל צדדי הנושא מדינה עברית, ובעיקר הלבטים מסביב לו אשר כירסמו זה כמה בתודעת יהודים כשרים לפי שרוב פרנסי המדינה ויוזמיה התרחקו מאד מרוח ישראל סבא והתכוונו שיהיה ככל הגויים בית ישראל רחמנא ליצלן. אף על פי כן הרגיש בעומק לבו כי ההכרזה באו"מ כשלעצמה יש בה משום בשורה משמחת ליהודים, בכל מקום שהם, והוא באופן אישי התנהג בהתאם להרגשה זו.

מאוחר יותר אף קיבל אישור להערכת דברים זו מפי הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל ראש הישיבה מלייקווד שהסכים עם רש"פ כי בשעת מעשה ביום ההצבעה באו"מ בודאי היתה זו בשורה טובה שיש להודות עליה לאלקים.

גם ידעו כמה נחלי דמעות שופך רבם כל הותיקים שידעו תלמידיו ימיו על צרות ישראל היטיבו באותה שעה להבין לנפשו ההומיה שכלתה לראות כבר אי פעם בטובתם עיפה נפשי להורגי קרא פעם בנהמת הלב וכולי כמיהה עזה שתרום סוף סוף קרן ישראל המבוזה כל כך בעמים אם תינתן לנו הארץ בודאי יגדל כבודנו בגויים אך יש לדעת כי לא האו"מ מעניק לנו את אלא יד ה עשתה זאת.

רש"פ כמובן מאליו לא חשב אף רגע במונחים של "אתחלתא... וכדומה הוא לא הסתיר גם עתה את החששות הכבדים שקננו בלבו ביחס לצביון היהודי של המדינה בעתיד בגלל כוונותיהם הגלויות והסמויות של ראשי המחנה הציוני ופעיליו חילוניים ודתיים לאומיים שלא היו לגביו בגדר חידוש. ברם יחד עם זאת ראה בעצם המיפנה שהתחולל בעמדתן של אומות העולם כעין גילוי של הארת פנים מצד ההשגחה העליונה (בהגדרה כעין זו התבטא גם הגר"ז סולובייציק זצ"ל גאב"ד בריסק הסכמת האו"מ להקמת המדינה היתה חיוך מאת ההשגחה העליונה אך השולטים בה קלקלו אותה)...

והגיד רש"פ בבירור את דעתו כי אף מי שרואה בעליית הציונים לשלטון באו"מ משום צרה אין לו להישאר כפוי טובה להקב"ה בעד אותו חלק של חסד ודאי דהיינו בעד פתיחת שערי או"מ שהיתה סגורה ומסוגרת עד כה בגזירת "הספר הלבן" שגזר השלטון הבריטי, ליהודי פליט ונרדף יוכל מעכשיו להימלט אליה ולמצוא מנוח. משל לאדם שמת עליו אביו והוריש לו נכסים שמחוייב לברך בו זמנית הן על הרעה דיין האמת, והן על הטובה הטוב והמטיב מבלי שתהיה סתירה כלשהי בין הברכות...

אף לתלמידים מן המתיתבתא שבאו לשאול את פיו איך להתייחס לתופעה החדשה מבחינה השקפתית ענה ואמר מסתבר שבנסיבות החדשות דהיינו כשתהיה ליהודים מדינה באו"מ ייקל, כביכול, להתגשם היעוד הנבואי "נדחי ישראל יכנס" זה יעזור ליהודים תועים ונדחים באפסי תבל להיזכר שהם יהודים ולהינצל מהתבוללות

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל

הגרש"ז התבטא פעמים רבות שצריך לתת הודאה להש"ת שבימינו נפתחו שערי א"י בפני כל יהודי, בפרט אחרי מה שעם ישראל עבר בשואה בחו"ל שלא היה ליהודים מקום בטוח ללכת לשם זולת א"י (נחלת ה' גליון 36)

הגאון רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל

"מי הוא אשר היה בידו לאמר כי יתכן להשיג בעת כזו הסכמה מכל מלכות העולם מלכות ישראל וזו סיבה כעת למשפטי ד' אשר שוררים בארץ רחמ"ל ורצונו ית' בהנהגה זו כדי לראות עין בעין כי יד ד' נגעה בנו ולא ח"ו כי מקרה הוא וזאת כל הצלחת האדם להכיר השגחתו ית' ולהאמין באחדותו יתברך" (מכתבים אור יחזקאל מב). וכוונתו בסו"ד שמה שהיה רואים גם פרועניות בעת הנ"ל, הוא משום שלא יחשבו שמה שכן השיגו הסכמת העמים למדינת ישראל היתה כחי ועוצם ידם, וכאשר ביאור ביתר שאת שם באור יחזקאל (מכתבים, מכתב מג).

הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל

הגאון רבי ראובן כ"ץ זצ"ל, רבה של העיר פתח תקוה, כותב בספרו 'שער ראובן' בפרק 'זקן גאון הדור' על הגרא"ז זצ"ל " מה רבה וגדולה היתה שמחתו של זקן גאון הדור שזכה לראות בעיניו את יסודה וכינונה של מדינת ישראל. אין לחדד רבים מבין היראים והשלמים פחדו ורעדו מיסוד המדינה, בחשש שרוח הכפירה וההפקרות מעול תורה ומצוות תשלוט בה. ואכן חרדת לב זו לא היתה לשוא, גדול ועצום הוא המאבק של היהדות הדתית כדי להדריך את הממשלה ולנחותה בדרך אמת של מורשת ישראל, שעל ידן ובכחה הגיע עם ישראל למעמד הזה של חידוש שלטונו העצמי וחרותו המדינית. רבה היא הסכנה להתנקשות ביסודות החיים והקיום של העם על ידי מוסדות המדינה, ואת הסכנה הזו ואת החתירה הזו נגד אשיות קיום העם חזו וראו מבעוד מועד, והגבירו את החשש ואת הפחד מקום המדינה. אף על פי כן עלץ ורחב לבו לקראת המאורע הגדול של קיום המדינה. כי בתמימות לבו ובצדקת נפשו, ביושר שכלו ובצלילות דעתו, הבין וידע כי תמורה כבירה זו במעמד העם ובגורלו אינה יכולה להתחולל על פי מקרה וללא הכוונה מיוחדת של ההשגחה ורצון הבורא המפורש. הנסים הגלויים ונפלאות הבורא שלוו את כל המערכה, הם העדים וההוכחה המוחשית כי מאורע זה אינו פרי המקרה אלא תוצאת יסוד של יד ההשגחה העליונה. וכמו שאמר עזרא הסופר (עזרא ט, טו) "ה' א-להי ישראל צדיק אתה כי נשארנו פליטה", וכפי הנאמר (עובדיה א, יז) 'ובהר ציון תהיה פליטה'.

עוד מצאתי כתוב "אמר על המדינה שהיא מתנה מאת ה' ותגמול ראשון על השואה". (כתבי הגאון רא"ז מלצר, עמ' שס"א)

הגאון רבי יצחק זב סולבייציק זצ"ל

בספר מחיצתם (ח"א דף 180) הביא דעת הגר"ז זצ"ל בענין נסים בעת הקמת המדינה "אי אפשר ואף אסור לומר שהניסים נעשו למקימי המדינה שאינם מאמינים בה' אלו אינם ראויים שיעשו להם ניסים מאידך אסור גם לומר כי זהו מעשה שטן שהרי השטן אינו אלא אחד מן המלאכים הפועל רק בשליחותו של הקב"ה

האמת היא שהניסים נעשו לשארית הפליטה לומדי התורה ושומרי המצוות כדי שיתקיים הכתוב לא תשכח מפיו זרעו' והם יוכלו למסור את התורה הלאה ועל ידם תתקיים התורה בכלל ישראל... גם כאן הנס הוא כ"כ ברור שאף האפיקורס הגדול ביותר אינו יכול להסביר את הניצחון בדרך הטבע ולהכחיש את קיומו של הנס אבל באים ליצני הדור וטוענים הנס נעשה לציונים הם לא רוצים שילמדו ממעשה הנס לחזור בתשובה עלינו להתגבר כנגדם ולהסביר לציבור כי הנס נעשה אך ורק למען לומדי התורה ומעתיקי השמועה כדי שיוכלו להמשיך ולהנחיל את מסורת התורה הנצחית לדורות הבאים. מרן ביקש ממני שאדאג לפרסם ולהפיץ את דבריו ככל האפשר קיימתי את בקשתו והשמעתי את דבריו בכינוסים רבי משתתפים שארגנתי בעיקר לצורך השמעת דברי מרן הציבור שתה בצמא את דבריו וקיבל את דעת התורה והאמת הצרופה".

הגאון רבי אלער מנחם מן שך זצ"ל

כתב הגאון רבי אלער מנחם מן שך זצ"ל בזה"ל "ואינני נרתע מלחשוב ומלכתוב, כי אינני יודע אם הקמת המדינה הוא נס או נסיון, לדעת 'אם בחוקותי תלכו'. בודאי יש כאן נס גדול הנראה לעין, להצלה לישועה לחלק גדול מעמינו, אבל בידינו הוא - שלא תהפוך לנסיון." (מכתבים ומאמרים החדש תשע"ד, ח"א עמ' נח).
עוד כתב "עצם יסוד המדינה וקיומה כמו שהיא אף שברור שכל מה שנעשה הוא מההשגחה העליונה אבל לפי כל הסימנים שמסרו לנו חו"ל ברוח קדשם בסוף מסכת סוטה מה שיהי' בעיקבתא דמשיחא נתקיימו כולן במלואן לא חסר דבר" (מכתבים ומאמרים החדש תשע"ד, ח"א עמ' נג).

הגאון רבי שלמה וולבה זצ"ל

מדברי הגר"ש וולבה זצ"ל "אילולא נפלת, לא קמתי וכו'. צדקת הצדיק, וגם רשעת הרשע מביאות סוף סוף אל התכלית, גילוי הטוב והגאולה וכו' על דרך זה נבין, שגם המדינה היא הכנה הכרחית לימות המשיח. ואף שיש בה הרבה מן החושך והשקר - מכל מקום היא ה'תוהו' לפני הגאולה. זה דומה לצילום שעושה את ה'נגטיב', וממנו עושים אחר כך את ההעתקות וכו'. וגם היא הינה שלב הכרחי בגזרת ההשגחה העליונה. ה'נגטיב' שעליו תבוא הגאולה" (דעת שלמה מאמרי גאולה עמ' קכו-קכז)¹.

ועוד מדבריו "אומות העולם אינם רואים תחיית עם ישראל בארץ ישראל ענין חילוני גרידא. הם רואים בה מילוי הבטחות הנביאים, דבר הגורם לא מעט כאב ראש לכנסייה הנוצרית, שטענה מאז היווסדה כי ח"ו נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל. הרי כאן פירכא לכל אמונת ההבל שלה!". ועוד העתקנו להלן אריכות מדבריו בעזה"ת. (עולם הידידות עמ' קמה, קפג, הובא בספר בחר ה' בציון).

הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל

"לדעתו של ר' יעקב לולי הקמת מדינת ישראל בשנת תש"ז היו מיליון יהודים נטמעים בין האומות כתוצאה מל היאוש שתקף את הניצולים לאחר השואר ואת תחייתה של יהדות רוסיה זקף לזכות נצחונה הצבאי הפלאי של מדינת ישראל במלחמת תשכ"ז" (רבי יעקב דף 277).

¹ דברים הללו ועוד כמב מראה מקומות כאן הם מספר הנפלא "טעמו וראו".

"אילו שאלתם תלמיד ממוצע אמר ר' יעקב מה גרוע יותר כאשר יהודי ונושא לאשה גויה או כאשר הוא נושא לאשה יהודיה שאינה שומרת על טהרת המשפחה קרוב לוודאי כי תשובתו תהא שהמקרה השני גרוע יותר משום שכרוך בכך איסור כרת החמור ברם למעשה המקרה הראשון מהווה חטא חמור יותר בשל ההשלכות המרחיקות לכת מעבר לאסונו האישי של מחוללו ילדיו של יהודי המתחתן עם גויה אינם יהודים ואילו זה הנושא לאשה יהודיה לכל הפחות מבטיח לעצמו כי צאצאיו יהיו יהודים ר' (רמב"ם הל' איסורי ביאה יב ז) בדומה לכך סיכם ואמר חייבת הכרתנו בחלקה של מז ינת ישראל במניעת אובדן הקשר של מיליוני יהודים עם העם היהודי להמתיק את קנאותנו למרות שאסור שאהבתנו לאחינו היהודים בארץ ישראל תסנוור אותנו מלראות את חסרונותיהם" (שם).

"רבי יעקב... בעת שהיה מדבר בסעודת שלישית של הקונוונשן כולם היו מתקרבים בכדי לשמוע מה יש לו לומר. זכור לי אמרה אחת שלו, השתמשתי בה חפני מספר ימים. היה זה בעת שעמדה על הפרק שאלת מיהו יהודי, "מהי זכות הקיום של מדינת ישראל? שאל, והשיב "שלאחר חורבן אירופה, האנשים התייאשו כל כך, ההתבוללות גברה, יהודים החלו לאבד את זהותם. מה עשה הקב"ה? לקח אותם לארץ סביבם היה ערבים שרצו להרוג אותם. א"א ללכת לים, אז צריכים להתחתן עם יהודים. זו זכות הקיום של המדינה. ועתה הם מבקשים להכניס לאותו בית ספר שאינם יהודים עם יהודים? אם המדינה תלך לכיוון זה, קיים חשש רב לזכות קיומה, נשא רבי יעקב את דבריו באותו עת".²

הגר"א דסלר

הגר"א דסלר זצ"ל המשגיח דפוניבז' כותב במכתב שמתוארך לשנת תש"ח. ששלח לתלמידו בפוניבז' "מה שאנו בו עכשיו בארץ הקדושה, קשה להגדירו כעת כאתחלתא דגאולה, אבל על כל פנים, חסדים גדולים מן הקצה אל הקצה הם. מקצה היסורין של חורבן ששת אלפי אלפים מאחינו (יגדור ה' את הפרצה) אל הקצה השני, התיישבות עמנו במדינתו בארץ הקדושה מזה צריך ללמוד ולקבוע אמונה בלב. **אוי למי שיבוא ליום הדין, ועדיין סומא הוא מלראות דבר מוחשי כזה**" (מכתב מאליהו תשכ"ד, ח"ג עמ' 352).

ולדבריו זהו דו פרצופים מי שמכחיש בנסי ה' יענש ליום הדין כנ"ל, ומי שמאמין בהנסים יזכו להגאולה שלמה כמו שכתב במ"א וז"ל "העומדים בתקיפות ובגבורה נפשית בניסיון הקשה הזה של הדעות הכוזבות של 'כוחי ועוצם ידי', ואינם מתפעלים ומושפעים מחוצפת הכפירה ולא מתבטלים כלפיה כלל, אלא אדרבה מתחזקים באמונתם ואינם זזים מהשקפת התורה וחז"ל כמלא נימה, ומתמסרים לגמרי לעבודה פנימית בתורה, בתפלה וביראת שמים, הם אשר יזכו לגאולה השלמה על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו" (מכתב מאליהו ח"ג עמ' 218). ובמכתב אחר משנת תש"ח כותב המשגיח: "בתוך אותו ים השנאה אשר יטביעונו בו, מתוך כל זה נולד דווקא ההיפך! שהם בעצמם (האו"ם) יאמרו לבסס את ישראל באדמת הקודש. האם כך הוא מהלך העולם? האם זהו דרך הטבע?" (מכתב מאליהו, שם עמ' 350)

עוד כתב "ובדורנו בארץ ישראל יש כעין הרחבה יש מדינה והשערים פתוחים והרבה יהודים באים לכאן ורוב העם מתרפאים בזה על כל פנים מסכנת ההתבוללות ההולכת וגדלה כל כך ל"א בחוץ לארץ הרי זו סייעתא דשמיא" (מכתב מאליהו עמוד שכט)

² במוסף ש"ק יתד נאמן תשע"ו פרשת ויקרא "הרב שמואל בלום זוכר את מרן הגר"מ פיינשטיין זצוק"ל".

וכתב הגאון רבי יעקב ניימן זצ"ל

ראש ישיבת "אור ישראל" בספרו "דרכי מוסר"

אחרי השמדת ששת מליוני יהודים שהיה מקום לחשוב שח"ו הקב"ה הפקיר אותנו ואינו רוצה עוד לדעת מאתנו, קמו עלינו הגוים ורצו להכחידנו מגוי שלא יזכר שם ישראל עוד. ואז עשה לנו הקב"ה ניסים ונפלאות עד אין שיעור, שבזה הרים את כבוד ישראל בין הגוים, כל מי שיש לו מח בקדקדו ראה את הניסים שעשה הקב"ה אתנו, ובזה הראה לנו כי לא סרה השגחתו ואהבתו מעלינו, ומזה נבוא להאמין ד"כל מה דעבד רחמנא לטב עביד". (פרשת בחוקותי, עמ' קעו)

אהבתו של הקב"ה לעם ישראל היא עד אין שיעור.. אלא במשך גלותנו קרוב לאלפים שנה היתה אהבתו בסתר, לא ראינו בגלוי את אהבתו הגדולה לעם ישראל, עכשיו שמתקרבים ימות המשיח שאנחנו מקוים שבקרוב יופיע לפנינו, כבר התחיל הקב"ה לגלות קצת אהבתו לעם ישראל והתחיל לרומם את כבוד ישראל. (פר' מסעי עמ' רח).

מין עובדיה יוסף זצ"ל

כה דרש מין זצ"ל בשנת תשס"ט "אנשים אומרים "חג העצמאות חג העצמאות", זה לא חג העצמאות, אנחנו חושבים על עיקר הדבר, זה שיש לנו ממשלה יהודית. מה היה פה? המנדטורים. אלה האנגלים ימ"ש שונאי ישראל. כל מי שרצה לבוא לארץ צריך שיכנס סרטיפיקארד, בלי זה לא יכנס, פרוטקציות וזה וזה. כל איש שהיה פה היו עושים לו צרות צרורות משנבנתה המדינה היהודית אם רק בשביל שיבואו יהודים כמה שרוצים דיינו. אבל האמת הוא שיש כמה מיליונים. בזמן שהיה המנדט לפני קום המדינה היה 650 אלף איש בכל ישראל, 650 אלף. ועכשיו למעלה מחמישה מיליון... אנחנו מתפללים עוד לקב"ה שיוסיף אחריתנו בראשיתנו ויהיה לנו ממשלה שכולם ירא שמים כולם צדיקים, כולם אוהבים את התורה, כך אנו מתפללים. אבל אסור לנו להתכחש לנס שעשה לנו הקב"ה ברוך ה', הרבה ה' איתנו. ברוך ה', הרבה ה' איתנו, "הרבה ארבה את זרעך ולא יספר מרוב". עוד יהיה כהנה וכהנה בעזרת ה'. כל יהודי שנמצא בחו"ל רוצה לבא, אהלן וסהל, פותחים לו כל שערינו לפניו" לא אומרים לו תביא סרטיפיקארד תביא כך, תביא כך, לא יביא. אם רואים אותו זה ברכה שיבוא לפה, כן. זה מעט בעיניכם? זה לא מעט.

נדבר עוד כמה דברים לא היה בזמן המנדט, לא היו תלמודי תורה לא היה חינוך עצמאי. החינוך עצמאי יש עשרות אלפים. תלמודי תורה יש עשרות אלפים. כולם לומדים רק תורה, קודם לא היה זה. אנחנו צריכים להודות לקב"ה ברוך ה' נתן כח לעשות חיל, להרבות תורה, לעשות מצוות מעשים טובים. כן יעשה הקב"ה כהנה וכהנה

הסיבה שהיתה צריה לראש בהקמת המדינה

והנה על כזה כזה מצינו בחז"ל טענה שהיתה בלב ישראל בבנין בית שני. במדרש שם עה"פ "דודי שלח ידו מן החור" איתא "אמר ר' אבא בר כהנא וכי מה טיבו של חור זה להיות מגדל שרצים, אלא כך אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע כל ניסים שעשית לי על ידי כורש לא היה מוטב לעשותן לי על ידי דניאל ועל ידי אדם צדיק אעפ"כ מעי המו עליו" אך אעפ"כ נתעוררו כלל ישראל כמו שמסיים המדרש "אעפ"כ מעי המו עליו".

הנצי"ב

והנה בוודאי על דבר כזה נאמר 'בהדי כבשי דרחמנא למה לך' וכפי שכתב הנצי"ב בזמנו. לאחר שהוא כותב 'שאנו רואים כמה סיבות היוצאות מהמסבב יתברך כי כך ברצונו יתברך שתתיישב הארץ לאט לאט ע"י נדחי ישראל', הוא מתייחס לכך שהדברים נעשים גם על ידי אנשים הרחוקים מתורה, ועל כך הוא כותב: "ואין לנו לחשוב מחשבות כי ראוי היה הדבר הגדול הזה באופנים אחרים כאשר מצויר בדעות בני האדם ... כי באמת אין לחוות דעה את ה', וכאשר אמר ע"י ישעיה הנביא 'כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי' וכן לעת כזאת אחרי אשר אנו רואים מתוך עלילותיו שהעיר את לב הנדיב לעשות לטובת הישוב, והטה את לב השולטן ושריו, אותותיו אלה הן הן דבריו, כמו שכתוב 'שמו בם דברי אותותיו', ואין לנו להתחכם לאמר כי נצרך להיות באופן אחר" (במאמר אחרית כבראשית הובא בספר שיבת ציון ח"א).

הגרי"ח זוננפלד זיע"א

בספר איש על החומה כתב על הגרי"ח זצ"ל בזה"ל "בשנת תרפ"ה נרכש כל השטח של גבעות נוה שאנן היא גבעת רם ע"י קבוצה של יהודים חרדים מותיקי ירושלים כששמע מפי אחד מנכדיו שהיה בין החברים שעומדים לקיים טכס הנחת אבן הפנה הביע את רצונו להשתתף בחגיגה זו עד קצה שכ' שערי חסד נסעו בכרכרה ומשם התחילו לטפס במעלה הגבעה מרוב התרגשות ושמחה כאילו ניתרו רגליו על האדמה בקפצם בקלות על הסלעים שכיסו את כל הגבעה כשהגיעו למעלה ההר שעליו עמדה לקום שכונת נוה שאנן.

שאל מורנו את ראשי החברה על תוואי הגישה לשכונה משהצביעו על כוון התוואי הכריז מיד שכל אחד יסקל אבנים כמנין אבן לקיים מה שנאמר סלו סלו המסילה סקלו מאבן וגם הוא בעצמו שהיה אז בגיל ע"ה התכופף והתחיל לסקל אבנים מיד הקיפה ההתלהבות את קהל החוגגים ולא עברה שעה מרובה עד שסוקל והוכן שביל גישה אל המקום שעליו עמדה לקום השכונה. בגלל קשיי תחבורה לא התפתח המקום ורק בתים בודדים הוקמו בשטח אחרי קום המדינה הפקיעה ממשלת ישראל את כל השטחים ועל הגבעות האלו של שכנוה שאנן הוקמו בנין הכנסת ומוזיאון ישראל".

וראיתי דבר פלא מאוד מה שמביא בספר דור תהפוכות על מעמד זה, מה שדרשת הגרי"ח זצ"ל אז וז"ל "תמצית מנאומו בעת טכס הנחת אבן הפינה כפי שנרשם מפי אחד מזקני ירושלים הגמ' (סנהדרין קב:) מביאה בשם רבי יוחנן מפני מה זכה עמרי למלכות מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל שנא' (מלכים א טז) ויקן את ההר שומרון מאת שמר בככרים כסף וכו' ויקרא את שם העיר אשר בנה על שם שמר אדני ההר שומרון מכאן אנו רואים כמה גדולה זכותם של העוסקים בישוב ובנין ארץ ישראל עד שבגינה מגיעים למלכות ויתכן איפוא שזכות בנין הארץ שבידי הציונים עוד תגרום להם להגיע למלכות ולממשלה לפני ביאת הגואל ואם כך הדבר

עלינו להזדרז לקנות ולהקים שכונות וישיבים שיהוו משקל נגדי לשובם שלהם כי רק ע"י הרבות משכנות לאלקי יעקב ברחבי ואיכלוסם ביהודים שומרי תורה ומצוות נוכל להתמודד נגד העשייה הצינונית השואפת לרוקן את הארץ מקדושתה עלינו ליזום עשייה גדולה של גאולה תתנו לארץ משוממותה ומאלה שרוצים לערסלה מתפארתה ואז נזכה להחיש את הגאולה ואת ביאת המשיח במהרה"

וראה זה פלא, שבמקום זה גופא "בגלל קשיי תחבורה לא התפתח המקום ורק בתים בודדים הוקמו בשטח. אחרי קום המדינה הפקיעה ממשלת ישראל את כל השטחים ועל הגבעות האלו של שכנוה שאנן הוקמו בנין הכנסת ומוזיאון ישראל".

ונבואה נזרקה מפי רבינו בהזהרתו מה יהיה אם לא תקום מושבות שומרי תורה ומצות במקום הזה בפרט ושאר מקומות בכלל.

הג"ר זרח ברוורמן זצ"ל

(תלמיד המרי"ל דיסקין) 'בתקופה ההיא דנו בהקמת מדינה יהודית, על חלק משטחה של ארץ ישראל. חדשות אלה העסיקו את הרחוב היהודי בארץ. באותם ימים שאל רבי זרח ברוורמן את הגרי"ז [=הגאון רבי ישראל זיסל דבורץ], האם השמועות על תוכנית החלוקה נכונות?

כאשר הגרי"ז אישר את דבר השמועות הגיב רבי זרח ואמר: 'אי! אי! כנראה שהגאולה באה! .

אמר לו הגרי"ז: 'רבי היודע אתה מי הם האנשים שלהם ימסור את ארץ ישראל?! הרי אלה הם חברי הקומוניסטים שברוסיה אשר הרגו את הצאר הרוסי ניקולאי, וסגרו את בתי הכנסת, ואת הרבנים החשובים שלחו לסיביר. אלה עתידים להיות ראשי הממשלה!.

ענה לו רבי זרח: 'אל דאגה! הן לב מלכים ושרים ביד ה'. וכאשר יהיו מלכים ושרים מישראל הרי הם יהיו בידי ה', וה' הרי הוא כל יכול...". (כולו לב' על הגאון רבי ישראל זיסל דבורץ זצ"ל עמ' רנ"ב)

בספר על הגאון רבי שרגא פייל מנדלוביץ

לשאלה נוספת מדוע נתנו לנו משמים את המתנה הזאת מידי הגויים, ובתיווכם של עוברי עבירה, יהודים חילוניים השיב רש"פ "אלו כבשי דרחמנא", זוהי בחינת דודי שלח ידו מן החור, יתכן שהקב"ה מושיט להם עכשיו חוט הצלה להיאחז בו לבלתי ידח ממנו נדח אלא שעדיין הדבר תלוי ועומד אם אכן ישכילו לתפוס את החוט ויאחזו בו..."

כמו כן יתכן, הוסיף, שהעולם כולו איבד את זכות קיומו אחרי עמידתו מנגד בימי השמדת ששה מיליון יהודים והיה חסד הבורא ית"ש על עולמו שזימן לאומות דבר טוב לעשותו, להשיב לעם ישראל את ארצו אשר נגזלה ממנו לפני קרוב לאלפיים שנה, כדי שלא להחזירו לתוהו ובוהו, ורחמיו על כל מעשיו מתבטא אף בזאת, שכל אחד מברואי השם ניתנת לו ההזדמנות לפעול דבר טוב שבזכותו העולם מתקיים.

הבה נזכור המשיך והסביר שבעוה"ר האינדנא רוב העם היהודי אינו שומר תורה ומצוות ומה גורלו, מה יהיה בסופו, כלום יסופו וילכו לאיבוד? חס וחלילה, הלא זו מדרכי ה' הנסתרות לשתף יהודים כאלה בתהליכים היסטוריים גורליים ולעשותם שלוחי ההשגחה העליונה לתשועת ישראל כדי שיחזרו לבסוף אל שרשם בקודש הלא בנפש כל יהודי פנימה מהבהב ניצוץ קדוש הנקודה הפנימית (דאס פינטעלע איד) שלא רכש אותה בחריצותו

וביזמתו שלו, כי אם זכה בה ירושה ונחלה ממורשת אבות ולכן אינה האחד כאדם יחיד, והשני כחלק בלתי נפרד מכלל ישראל. אם את חלקו כיחיד ביכלתו להפסיד בידיים, הנה זה האחרון משתמר בקרבו כל עוד שאינו משחית לחלוטין את פנימיות נפשו ועדיין יש לו חלק באלקי ישראל, ואילו משעבר ח"ו את קו התחום גם הזה, והופך להיות שונא ישראל או אז אבד ממנו הזיק האחרון של עם סגולה ונכרת משרשו. והנה רואים אנו כי אנשים אלה עדיין לא איבדו כליל את הקשר החי עם כנסת ישראל, וההשגחה העליונה מחוננת אותם בזכיה לעסוק בגאולת א"י, ועל ידי כך לא יצאו מכלל ישראל ישראל....

כפי שמסופר הוזמן רש"פ לאחר מכן אל אחד הגדולים בארה"ב שקרא תגר בחריפות רבה על דבריו בנוגע למדינה באצילותו ובעדינות רוחו הקשיב רש"פ לכל התוכחות שהושמעו באזניו בדומיה וביראת הכבוד. כפי שגילה אחר כך לתלמידיו היה יודע בשעת מעשה להשיב לאותו גדול תשובה ניצחת עם ראיות והוכחות מכל חדרי תורה אף על פי כן בכר שלא להשיב על דבריו ושתק לחלוטין.

אמר גדול פלוני צודק אולי מבחינה הגיונית שכלית, אבל מבחינה ועוד רגשית לבי אומר לי שהגישה שלנו היא גישה נכונה.

והיה מסתייע ותומך יתדותיו בבואו לנמק עמדתו בסוגיא קשה זו בדברי הרה"ק רבי צדוק הכהן זצ"ל מלובלין שכתב בספרו צדקת הצדיק על הכתוב מפרשת שלח והיא לא תצלח בהאי לישראל "נראה שעצה היא, אלא שלא תצלח, ודייק והיא שבכל מקום דרשו רז"ל היא ולא אחרת שיש זמן אחר שמצליח, והוא זמננו זה, שהוא עקבי משיחא".

כן הסתייע מדברי רבינו משה חיים לוצאטו זצ"ל בספרו דעת תבונות (מהדורת רבי חיים פרידלנדר בני ברק תשל"ג סימן ק"ע עט קצ"ג) בענין גילוי יחודו ית"ש אשר לפיהם יש זמן בעקבות משיחא שבו אין הקב"ה מנהג עולמו בהנהגת שכר ועונש וממילא אין השתלשלות המאורעות תלויה אז באם הדור זכאי או חייב ודי בזה לחכימא

אין שום מניעה, פירש עוד בשיחה, שיקבלו ישראל את א"י בחזרה לעליה חפשית אפילו כשאינם ראויים לה ורק אחר כך ישובו לאלקים. הלא כך תיקנו אנשי כנסת הגדולה בנוסח התפילה ובכך תן כבוד ה' לעמך... שמחה לארצך... ותמלוך אתה ה' מהרה לבדך... דהיינו שקודם כל ישיבו להם את הארץ, ותרום קרן ישראל, ויגדל כבודם בקרב העמים ולאחר מכן "ימלוך ה' לבדך" והם עמו אשר יעבדוהו.

וכבר היה מעשה באחדים מתלמידיו שהשכימו באותם ימי כסלו תש"ח לפתחו של אדמו"ר חסידי מפורסם בויליאמסבורג אשר היה ידוע בהתנגדותו למדינה כדי לשמוע מה בפיו אחדי ההכרזה באו"מ הסביר להם האדמו"ר כי אין שום סיבה לשמוח כעת מכיון שהמדינה לא תיכון בידי עוברי עבירה בשום פנים ולא יהיה לה קיום כלל כקקיון דיונה שכן לא יעשה הקב"ה את תורתו פלסתר ובתורתו בפרשת והיה אם שמוע כתוב מפורש שאם יפתה לבבם לסור מדרך התורה יאבדו מהר מעל הארץ הטובה אשר להם.

הלכו התלמידים וחזרו על דבריו באזני רש"פ מיד נענה ואמר בודאי הדברים כשלעצמם נכונים דבר אלקינו יקום לעולם אך הכתוב מדבר רק באם ישתרשו בחטא ולא יתחרטו כלל בעוד אנחנו אסירי תקוה שלאט לאט ישובו לאבינו שבשמים. (שלוחא דרחמנה דף 501 והלאה)

אם הבנים שמחה

אך בני חוץ ממה שכתבתי למעלה להניח דעתך בתמיהתך הגדולה דאיך יתכן שהקב"ה יתחיל הגאולה ע"י עוברי רצונו וע"י אנשים דאין ניכר בם שום לחלוחית של יהדות ח"ו העיר ה' את לבי לתת טעם לשבח בזה אף לדעתינו הקצרה ואקדים לך גמרא דסנהדרין צז ב על פסוק אם יתמהמה חכה לו חבוק ב ג שמא תאמר אנו מחכין והוא אינו מחכה תלמוד לומר ישעיה ל יח לכן יחכה ה' לחננכם ולכן ירום לרחמכם ופירש רש"י יחכה ה' הוא עצמו מחכה ומתאוה שיבוא משיח וכי מאחר שאנו מחכין והוא מחכה מי מעכב מדת הדין מעכבת עכ"ל הש"ס הנצרך לענייננו הרי לך שהש"ת מחכה ואנו מחכים על הגאולה ורק מדת הדין עומדת ומעכבת והנה מבואר בספרי המקובלים שבעת שהש"ת רוצה לעשות איזה דבר גדול בעולם שנוגע לעליונים בשמי שמים ולתחתונים בארץ אז הש"ת מעטף דבר זה בכמה מיני עיטופים ואפילו באמצעים שאינם נאים ועוד הן כעורים כדי שלא ירגישו בזה הדינים והמקטרגים ואלמלי היה נעשה בפומבי תיכף היה עולה המקטרג לקטרג ומדת הדין היה מעכב בדבר.

וזה לשון הש"ך על התורה בפרשת וישב בראשית לח יא שמעתי בשם הר' יעקב ארי"ז ז"ל שקיבל מרבותיו למה היחס והשררה והמלכות של ישראל יהיה על זה הדרך שהרואה יראה שח"ו יהיה צד ממזרות עיי"ש שחשב כל השתלשלות של משיח שהיה על דרך מכוער ופריצות אלא שעשה הקב"ה כן כדי להביא מלך המשיח בהיסח הדעת כדי שלא יקטרג המקטרג כמו שאמר בזוהר ולזה רמזו ז"ל סנהדרין צז א נחש מציאה משיח באין בהיסח הדעת של מקטרג ועשה הקב"ה כן כדי שיסיח השטן דעתו ויאמר השררה והמשיח לא יבואו אלא מהיחס והקדושה ולא יבוא על זה הדרך עיי"ש שהאריך בזה.

ועיין ג"כ בסה"ק מגיד מישרים פי תש דהמלאך גילה לרבינו הבית יוסף הטעם דאיצטריך דוד ומלכא משיחא דיתו מרות המואביה משום דע"י כך אית להו תוקפא לאתקפא על ההוא סטרא עכ"ל וכן כתב בסה"ק נועם אלימלך בפרשת וישב דיה וישבו לאכול דכל דבר שאדם רוצה לשבר כוחו צריך לשבר בדוגמא מיניה וביה עיי"ש והן הן ממש כדברי המגיד מישרים הנ"ל.

ועיין עוד בנועם אלימלך פרשת קרח דיה וידבר בביאור דברי המדרש רבה מא א בפסוק מצאתי דוד עבדי תהלים פט פא היכן מצאו בסדום וכתב דנראה שהוא על דרך דאיתא בספרי המקובלים הטעם דלמה יצא אברהם מתרח וכן כמה צדיקים הקדושים יצאו מאבות הטומאה ופירשו מחמת שהמקטרגים החיצונים בראותם הנשמה העליונה וגבוהה אינם מניחים לה לצאת לעולם ועושים כל התחבולות לעכבה מה עושה הקב"ה נותן אותה בגוף טמא ואז מניחין אותה ועי"ז באה הנשמה בעולם כי גם הם בראותם שיורדת למקום טמא סוברים שבוודאי אי אפשר שתעלה במעלות קדושים ומניחים לה לצאת עכ"ד הקדושים וכן הוא באלשיך על רות ובאיגרת שמואל על רות דאי אפשר לדבר גדול בקדושה להשתלשל אלא ע"י עבירה עיין בדבריהם

וכן עיין בספר גבורות ה' לרבינו מהר"ל מפראג פי"ח דיה ותביאהו ואעתיק את לשונו הקדוש וזה לשון רבינו ז"ל ועוד יש לך להבין כי מלכות ישראל הקדושה שיש לה מדריגה אלוקית פנימית היא צומחת מתוך מלכות בלתי קדושה שכך ראוי למלכות שיש לה מעלה אלוקית מעלה פנימית והכל רמזו במה שאמר יחזקאל כח יח ואוציא אש מתוכך כי יציאת הקדושה הנמשלת באש לדקות האש תצא מתוך דבר חול ושורף את הכל וכן תמצא שהפרי כאשר הוא בלתי נשלם הוא בתוך הקליפה עד שהפרי גדול ועומד על שלימותו ואז כאשר הפרי גדול נפסדה הקליפה מכח גידול הפרי שכל דבר שיש לו מדריגה פנימית הוא יוצא מתוך דבר שהוא חיצון לו ולכך היה

גדל משה רבינו ע"ה בבית פרעה להיות יוצאת המדריגה אלוקית שהיה למשה מתוך דבר החמרי דאל"כ לא היה אל הנבדל מדריגה פנימית והבן הדבר כי הוא עמוק מאד והוא ידוע למי שיודע בענין דברים הנבדלים היוצאים ומתעלים מתוך דברים החמריים וכן משיח יושב במדינת אדום עד כאן דבריו האלוקיים הרי כל דברי רבותינו גדולי עולם הנ"ל עולים בקנה אחד שכל דבר גדול צריך לצאת מדברי חול ואז עולה ונתעלה למעלה ולמעלה והכל הוא להתגב מן המקטרגים שיבוא להם בהיסח הדעת

והנה כבר הבאתי למעלה אות י דגאולתנו העתידה יהיה קימעא קימעא ותחילה נקבץ עליה ולעשות ממנה יישוב ויהיה זאת ברשיון המלכיות כמבואר ברמב"ן בשיר השירים (ח יג) וברד"ק (תהלים קמו ג) וכן היא בירושלמי (מע"ש פ"ה ה"ב) מובא בתוס' יו"ט (שם מ"ב) ובשל"ה (בית דוד קמא סימן רסו) כאשר אבוא בזה באריכות אי"ה בפרק הבא ועיין צרור המור לחמיו זקינו של מרן הבית יוסף בסוף פרשת וישלח דיה ולכן שכתב ג"כ כן ועתה נראה כבר הבאתי מש"ס דסנהדרין צז ב דהקב"ה רוצה ואנו רוצים רק המדת הדין מעכב מזה.

אנו רואין שהשטן עומד ואורב עלינו תמיד לעכב את הגאולה ובשעה שבונים את הארץ להקים השכינה מעפרה הוא הריסה וירידה להסטרא אחרא כידוע והנה אם ההתחלה של הבנין היה נעשה תיכף מאנשים חרדים ויראי ה' והיה נגלה לעיני כל כי יבנה שם עיר ה' ונקח לדמיון אם היו הראשונים בהתנועה של הבנין לבנות ולהפריא את הארץ כמו רבינו מבעלזא ומשינאווא ומגור וממונקאטש ומשאר צדיקי הדור הכי היה אפשר להתגב ממדת הדין ומצד הסטרא אחרא דבאנו לעשות להם קץ ותכלה ולשבר כוחם עד לעולם ועד והלוא בוודאי היו מדת הדין וכל הסטרא אחרא יודעים ומבינים מה שרוצים לעשות צדיקים אלו בתנועה זו של בנין הארץ ותיכף היה עולה מדת הדין לקטרג והיה מעכב על ידיהם...

וכן עתה בזמנינו אלמלי היה ההתחלה יוצא מכת של צדיקים אז לא היה יכול להיות בהיסח הדעת של המקטרג ועי"ז היה בטל כל הדבר ולא היו יכולין להתחיל כלל אפילו לדבר מאיזה תנועה של בנין הארץ כי תיכף היה כמו נפל בל חזו שמש והבורא כל עולמים שהיה רוצה באמת שיהיה אתחלתא דגאולה והתנאי הראשון לגאולה הוא לבנות את הארץ וכמו שכתבתי למעלה ושיעשו עכ"פ ההתחלה בזה ואח"כ כשכבר נעשה ההתחלה יהיה מתנוצצת והולכת ושוב לא יהיה מדת הדין יכול לעכב עלינו וכמו שכתב הבעל עקידה שעיקר בכל דבר הוא ההתחלה ואם נעשה ההתחלה שוב אין יכולין לעכב עיין בפסוק ושבט עד ה' אלקיך דברים ל ב ועל כן מעצה העמוקה של גדול העצה יעץ והעלה איש אחד שיבוא עם פראיעקט' הזה לקנות את הארץ הקדושה ולבנותה איש אשר לא ידע מהיהדות בין ימינו ושמאלו וכל העוזרים שלו היו אנשים כערכו וכמותו וכשראה המדת הדין והסטרא אחרא כל התנועה הזאת ממי יוצאה ומי המסייעים ומי המה הבונים לא היתה לו חרדה כלל מפניהם בחושבו כי המה מכת דיליה ומה יוכלו לעשות בארץ ולנו המה ולא לצרינו כן היו חושבים המדת הדין והסטרא אחרא על כן לא עיכבו הדבר והוא על דרך שכתב לעיל רבינו הנועם אלימלך וההתחלה נעשה ושוב אין בכוחם לבטל והפקודה יהיה מתגדלת והולכת וכל זה נעשה מעצה עמוקה של השי"ת וכמו שאורו של משיח מעיקרא נשתלשל בכמו זה בעיטופים מכוערים ומיניה וביה כמו כן עתה בעיקבתא של משיח דבא זמנו של משיח לבוא רק דצריך לזה הכנות של בנין הארץ וכמו שכתבתי לעיל היה מוכרח ג"כ לעשות כן להתגב מפני הסטרא אחרא ומיניה וביה לשבור כוחם מכח של עצמם על כן נבחרו לזה אנשים כמו אלה והכל היא ממפעלות תמים דעים וגם זה אמת וברור

.....

בתחילת החורף הזה ביום ד' וישב בשנת תש"ג בימי גלותי השליכו אותי הסיבות בוסערמין מקום מושבי

מלפנים וביקרתי שם את כבוד תלמידי חביבי מאז המופלג בתורה הגביר המפורסם ותיק וחסיד מו"ה אביש ראטמאן נ"י אבן יקר בקהילתו אחד מיוחד שבאדוקי החסידים של הרב הגאון הגדול שר התורה בוצינא קדישא אור עולם שר בית הזוהר רוחו פי שנים בנגלה ובנסתר כק"ש מרן רבי אהרן ישעיה פיש זצוק"ל אבדק"ק האדעס שהיה מגדולי תלמידים של רבינו מקאמארא ז"ל שהיה מסמיך אותו לרבי וזכיתי להכיר אותו ולהשתעשע ולהתבסס מאור תורתו בימי חורפי בהיות שבתי בק"ק בוסערמין והיה רגיל לבוא בכל שנה ושנה על שבת אחת לעיר הנ"ל לשכון כבוד בין חסידיו ואנשי מעריציו ואי אפשר לי לתאר את צדקתו ותומתו עוד יותר מגדולת תורתו וחכמת אדם תאיר פניו והיה חכם עתיק מבין ויודע להבחין בין דבר לדבר בין אמת לשקר ממש אדם גדול בענקים והדפסתי ממנו בספרי שו"ת משנה שכיר ח"א סי' פו תשובה שהשיב לי בפלפול ההלכה שהיה לי עמו בענין אי מותר לשמוט האימום מהסנדל בשבת עיי"ש.

ההוא ר' אביש הנ"ל הגיד לי שיחה אחת ששמע מפיו קדשו בענין התנועה הציונית שהתעוררה אז בימיו מן החדש לילך ולבנות את ארץ ישראל שרבים מגדולי הדור רגמו אותם באבנים והוא אמר בזה הלשון הנח להם באשר אין אנו יודעים האמת איך יהיה השתלשלות הגאולה כי במקום אחד בזוהר איתא שקודם יבנה ירושלים וקבוץ גלויות ובמקום אחר בזוהר אמרו שיהיה הגאולה בלי סיוע מאתנו על כן לא נדע איך הוא רצון הבורא כל עולמים ואם אנו רואין שרבים מתאוין לבנותה אפילו יהיה על ידי מי שיהיה אפילו ע"י הגרועים שבישראל מאן מפיס ומאן יהיר להפריע אותם מעבודתם אולי הוא רצון השי"ת לבנות על ידי אנשים כאלו דווקא ובהדי כבשי רחמנא למה לך עילות כל העילות וסיבת כל הסיבות יודע איך לסבב הדברים והנח להם עכ"ד הקדושים ודע לך ממי יצאו הדברים מאדם שהיה ממש יחיד במינו בדורו במדינה זו נגלה ונסתר וחכמה עליונה היו מיוחדים אצלו והן הן ממש הדברים שכתבתי לעיל באות הקדום."

הג"ר איסר זלמן מלצר זצ"ל

כשנה לאחר שאושפזו רבנו ורעיתו בבית החולים עקב פציעתם מפגיזי האויב על ירושלים, בקר אצלו רבי בן ציון ברוק. כאשר דיברו על הניסים שהיו בזמן הקמת המדינה ועל מנהיגיה אמר רבנו: הגמרא (מעילה יז): מספרת על גזירות שגזרה המלכות על ישראל, והלך רבי שמעון בר יוחאי תוך סכנת נפשות לבטל את הגזירות. בדרך יצא לקראתו שד והציע את עזרתו בביטול גזרת המלכות, בכה רבי שמעון ואמר: 'שפחה של בית אבא {הגר המצרית שפחת אברהם אבינו} נזדמן לה מלאך שלש פעמים ואני לא פעם אחת, יבא הנס מכל מקום. 'ולו יהא הנס באמצעותו של שד... העיקר שיהיה הנס, כך אמר רבנו בנושא בו דברו... (בדרך עץ החיים' ח"ב עמוד 526).

ועוד אמר אז רבנו: הרבי זצ"ל (הנצי"ב) אמר פעם על אודות שיבת ציון, כיצד זה יתכן שעכשיו רואים את תחילת חזרת ישראל לארצו, ואילו בדורות קודמים בימים של גדולי עולם לא זכו לכך. והשיב הרבי וענה, כבר אמר הנביא (זכריה ח, ו) 'כה אמר ה' אלוקים צבאות כי יפלא בעיני שארית העם הזה בימים ההם, גם בעיני יפלא נאם ה' אלוקים צבאות', הענין מופלא, אבל הינו עובדה קיימת (מפי הגאון רבי בן ציון ברוק ראש ישיבת נוברהרדוק בירושלים, 'בדרך עץ החיים' ח"ב עמוד 526)

הרב מפונויז

היה שגור על פיו, שעצם הענין שסיבבה ההשגחה העליונה לגלגל הקמת מדינה ע"י החפשים, הוא בודאי

מפלאות תמים דעים. 'ב מדרש תלפיות' (אות י"ד) מובא - ציין פעם בנו רבי אברהם - שכל מעשה תמר ויהודה נסתבב ככה בדרכים מקולקלות, כדי לערבב השטן לבל יעכב המשכת אורו של משיח שיצא והשתלשל מביניהם. אף ענין זה שנתגלגלה הקמת המדינה על ידיהם, יתכן שקשור בצורך לערבב השטן, לבל יעכב בקיטרוגיו את התהליך שתיכנן קורא הדורות מראש ... כשרואה השטן מדינה נבנית בידי אנשים, משלו אינו מעלה בדעתו שזו התחלת התרקמותה של מדינה כהלכה, בה תהיה לה, המלוכה, ואיננו מפריע... וכאשר סיפרו לפניו, שאחד מאישי התקופה התבטא - זמן קצר אחרי ההכרזה על כינון המדינה - שסופה ליבטל, נתכרכמו פניו, וישאל כהאי לישנא: 'אחרי שכ"כ הרבה דם יהודי נשפך?!' (מפי תלמידו הגאון רבי פנחס שרייבר זצ"ל. הרב מפוניבז', ח"ג עמוד ק"נ). – ועיין בנחלת ה' גליון ' 20 מדברי רבותינו "הגה" ק מקלויזנבורג זצוק"ל, בד"ה 'והמקטרג משתיקין אותו' וראה עוד שם ח"ג עמ' נ-קמ"ט בענין הממשלה החילונית וההתמודדות עמה – בקטע המתחיל 'רבינו הכריז בפומבי את דעתו, כי קום תקום פה מלוכה של יהודים, אשר תתקיים ותחזיק מעמד עד ביאת המשיח... זו תהיה אמנם בתחילתה ממשלה חילונית, נאמר כעין מלכות של אחאב, אבל היה תהיה!... עלינו להיערך בהתאם לעובדה זו...! עיי"ש שהאריך בעמודים הבאים).

הגה"ק מקלויזנבורג זצוק"ל

הגה"ק מקלויזנבורג זצוק"ל אמר (מנחת יהודה וירושלים, עמוד קמ"ג - קמ"ד) בזה"ל "ונקדים מ"ש בס' נחלה לישראל מהגאון מהר"ז הורוויט שהי' ראב' בק"ק אוהעל בימי אא"ז בעל ישמח משה זי"ע ולעת זקנתו עלה לארץ הקודש דהנה אנו רואים בל"ג בעומר באתרא קדישא מירון ביומא דהלולא דרשב"י שבאים לשמה גם אינשי דלא מעלי ומתנהגים שמה שלא כשורה ומתמה היאך אפשר הדבר שלא ירגישו מקדושת היום והמקום והסביר שמה ענין נפלא עפ"י הקדמה מהבעש"ט הק' זי"ע בדבר התנגדות לצדיקים שהסט"א וכת דילי' רוצים לעכב ולמנוע שלא יבוא נפש צדיק לעוה"ז ונותנים ליצה"ר וכת דילהון כמו שוחד שיהיה להם כח ההתנגדות לצדיק זה לעומת זה ומכח זה תוחלש לפעמים קדושת הצדיק ויהי' נראה הדבר כמו כל דאלים גבר ועפ"י ההקדמה הזאת מיושבים כמה תמיהות כי אחר כל השבח לקדושת אר"י בעוה"ר הרבה אנשים אשר באו לכאן אין ניכר בהם שום עודף ומעלה יתירה ואינם מרגישים אם הם בא"י או בחו"ל והלואי שלא נגרע וגם בילידי א"י גופא לא נראה בהם שום יתרון קדושת אר"י אלא שבגלות האחרון הזה שעת גאולתנו נסתרה ונסתמה מאתנו ואין אתנו יודע עד מה אלא הש"ת בעצמו עד כמה עלינו להיות גולים מארצנו ולהיות בחו"ל בין אר"ה ועל באי האר קודם הזמן יש קטרוגים גדולים אמנם עפ"י המדרש איכה הלואי שיהיו בני עמי אעפ"י שהס מקניטין מבואר שכך היא מחשבתו ית"ש שאע"פ שעושין עבירות אפ"ה יש לו געגועים גדולים עליהם הלואי וכו' ונראה בעליל מה שנתרבתה ישיבת אר"י עתה בזמננו יותר משנים קדמוניות הוא ע"י רצונו ית"ש אבל מה נעשה עס פיות משטיננו ומקטריגנו אלא שמסורת בידינו שהיו מדינות גדולות בחו"ל בלי ישוב ישראל משום שהשר של מעלה מן אותה מדינה לא רצה שיתיישבו במדינתו ישראלים עד אשר יסכימו מן השמים על תנאי ידוע שלו לטובתו ולטובת אומה דילי' ועאכ"כ בישוב אר"י המקטרג עומד וצווח למעלה שהוא קודם זמנו אבל עצת ה' היא תקום ולעולם תעמוד וברצונו ית' שגם בזה"ז טרם עת גלותם יבואו מחו"ל ויתיישבו כאן והמקטרג משתיקין אותו בזה שאומרים לו שאותן באי האר לא ירגישו בקדושת אר"י שתהי' ההתנהגות שלהם במצוות ועבירות כמו בחו"ל ובזה נסתם פיו ונתקיים מחשבתו ית' בפועל עכ"פ במקצת כמ"ש הלואי וכו' עיי"ש דבריו הנפלאים שבזה הרבה ענינים תמוהין מתיישבין ודפח"ח

האדמו"ר אהבת ישראל מוויזניץ זצ"ל

וממשיך שם בספר אם הבנים "והלום שמעתי מפי מגיד אמת ששמע מפה קדוש איש אלקים הגאון הגדול בנגלה ובנסתר האדמו"ר מוויזניצא מרנא ורנא כ"ק מרן רבי ישראל שהיה דר בגראסווארדיין זצוק"ל שאמר שלא רצה להשתתף ולאסור הציוניסטען מפני שלדעתו הוא סיבה מן השמים שיבנה הארץ על ידיהם מפני שהבריונים החריבו ארצנו ואת בית מקדשינו על כן הם הם יבנו ארצנו כעת ובה יתקנו את אשר קלקלו".

האדמו"ר הגה"ק ר' אהרן מבעלז זצ"ל

וכן מובא מהאדמו"ר ר' אהרן מבעלז זצוק"ל³ שאמר פעם "כאשר דובר בענין מסויים עוד בתקופה שהאנגלים עדיין שלטו בארץ ישראל לפני שנת תש"ח, והיו ארגונים יהודים שהיו פוגעים בחיילים אנגלים בצורה שהיו שהתנגדו לה, אמר מרן שישנו מדרש שהבריונים שגרמו לחורבן בית שני יתגלגלו בעתיד כדי שיתקנו את מה שקלקלו" (מספר בקדושתו של אהרן).

קוצק

סיפר הגאון רבי מנחם מנדל טוביאס שליט"א "יש לי בבית מהקוצק'ר רב'ה זכר קדוש לברכה, מהשושלת של קוצק הדפיסו כמה דברי תורה... הוא מביא שם מאחד, מהנכד אולי, ששמע מאביו הקדוש ש"ארץ-ישראל תבנה עלידי רחוקים מהתורה הקדושה מפורשי ישראל, ודבר זה יטעו בזה גדולי ישראל ולא יגלו להם".

הגה"צ רבי דוד משה פרידמן מטשורטקוב זצ"ל

כך אמר הגה"צ רבי דוד משה פרידמן מטשורטקוב זצ"ל "מה איכפת לנו שהמשתדלים אצל הסולטן אינם שומרי הדת הלא אם יש לנו משפט בערכאות שלהם אנו מקבלים למליץ יושר עורך דין שאינו שומר דת אלא שיודע הוא להיות פרקליט לבעל דינו כן אנו החסידים נחשק בדקי הבית לעשות ישיבות שיפיצו תורה ויראה והם יעסקו כלפי חוץ" (תתן אמת ליעקב עמ' עח, הובא בספר החסידות וא"י).

הרבי מסוכטשוב האדמו"ר רבי דוד בורנשטיין

הרבי מסוכטשוב האדמו"ר רבי דוד בורנשטיין בעל חסדי דוד הביע את דעתו בעד מדינה יהודית וכה דבריו נאמר בגמרא שאינו רשאי להעביר נחלה מברא בישא לברא סבא מברן רע לברן טוב משום דלא ידענו מאי זרעא נפיק מיניה כתובות נס וכן במצבה של ארץ ישראל אין אנו יכולים לדון לפי המצב כעת שיוכל להיות דור העתיד טובים וישרים ובהדי כבשי דרחמנא למה לך העיקר להשתדל אשר מדינת היהודים תתנהג על פי התורה יא אלול תרצ"ז (מלכות בית דוד דף 283).

³ מספר בקדושתו של אהרן.

הג"ר עובדיה יוסף זצ"ל

"שאלו בזמנו את הרב עובדיה יוסף זצ"ל כיצד הוא מסתכל על הקמת המדינה הרי היא הוקמה ע"י בן גוריון שלא היה שומר תורה ומצוות הרב הביא את המעשה על רשב"י שנשלח לרומי לבטל את הגזירות שגזרו על כל עם ישראל (מעילה יז) ונעשה נס ע"י שד הנקרא "בן תמליון" עיי"ש כל המעשה הוסיף הרב עובדיה זצ"ל ואמר אם נס יכול להיעשות ע"י בן תמליון שהיה שד לא כל שכן שהוא יכול להיעשות ע"י בן גוריון (ספר שמן הטוב)

